

rési hirdetmény.

or Julianna felperesnek Varga... 800 frt tőke s jár... 2296... 10. sz. tjkvekben felvett birtok... 983 frt becsértékű ingat... 1883. évi szeptember hó 28-án... ez a bíróság árverési ter... rverési feltételek a bíróságnál... H.-Námason, a kir. járásbíró, könyvi hatóságnál, 1883. évi 25-én.

Sebestyén Lajos, járásbíró.

ló tengeri-görék.

f. ispotály melletti telepen lévő... 100 hosszú tengeri görék együtt... több részekben is eladók. több értesítést ad

Dr. Kemény Mór ügyvéd piac 1899. sz.

TÁRSA

ut. 6. sz. és KASSA... teli időnyre... Debreczenben.

TÁRSA

ut. 6. sz. és KASSA... teli időnyre... Debreczenben.

TÁRSA

ut. 6. sz. és KASSA... teli időnyre... Debreczenben.

TÁRSA

ut. 6. sz. és KASSA... teli időnyre... Debreczenben.

TÁRSA

ut. 6. sz. és KASSA... teli időnyre... Debreczenben.

TÁRSA

ut. 6. sz. és KASSA... teli időnyre... Debreczenben.

TÁRSA

ut. 6. sz. és KASSA... teli időnyre... Debreczenben.

TÁRSA

ut. 6. sz. és KASSA... teli időnyre... Debreczenben.

TÁRSA

ut. 6. sz. és KASSA... teli időnyre... Debreczenben.

TÁRSA

ut. 6. sz. és KASSA... teli időnyre... Debreczenben.

TÁRSA

ut. 6. sz. és KASSA... teli időnyre... Debreczenben.

TÁRSA

ut. 6. sz. és KASSA... teli időnyre... Debreczenben.

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KOZGAZDASZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj: Négy sorban heti sorát 5 kr. Nagyobb terjedelmű hirdetések alk. szerint a legolcsóbb árértékűnek felel. Bélyegdíj minden külföldi hirdetésre 30 kr. N. titkár-ban megjelölt körlevélben minden heti sorát 70 kr. Hirdetők felelősek a kiadói felelősségért. KUTASI I. Könyvtárban, valamint ZICHER MAN II. Könyvtárban is. Név nélkül vagy bérmentesen beküldött kéziratok nem vételnek figyelembe. Kéziratok vissza nem adódnak.

„Általános lefegyverkezés.”

(r. e.) Egy angol hirlap azzal a meglepő s a mindig békességre vágyó, de azért folyvást hadakozó Európára nézve oly kívánatos hírral lepi meg a világot, hogy monarchiánk szövetségével. Németországgal egy congressus összehívásában egyezett volna meg, a melynek feladata lenne az általános lefegyverkezés édeni állapotának létrehozása. Ujságolja továbbá a »Standard«, hogy Olaszország és Spanyolország már is hajlandók e béke-szövetséghez csatlakozni.

Eltekintve attól, hogy ezen délibáb-szerű hír, mely látszólag homlokegyenest ellenkezik az épen most folyó viharos eseményekkel, nem vonja s nem is igen vonhatja be kombinációjába Franciaországot, mely a Németországon veendő visszatörési ügyben nem szeretne veszteséget és békén maradni és nem Oroszországot, melynek cselekedetei most már elég világos előkészületek egy közeli háborúra. Es így szétoszlik magától az egész káprázat, mert két bosszúittas nagyhatalom legkisebb mozdulata is elég arra nézve, hogy a békén szendergő Európa magára kapkodja, esetleg s jóhiszeműleg leszórt hadi öltözetét. Béke lehet Európában, amilyen »fegyveres béke«, a minőt III. Napoleon szeretett, de egy lefegyverezett Európa... az olyan absurdum, a minőt a horvát-válság és zsidókérdés által föl nem elevenített angol holt idejű megbeszélés szeszézióra vagy hirlapirójának.

Fegyverben van Európa, harcolnak az oroszlanok és harcolnak a hangyák. Az igaz, hogy épen kellő körülmény, hogy nincsen állandalom, mely — saját belügyeivel és belső forrongásaival elfoglalva — ne örvendene egy tartós és maradandó külföldinek. Es a ki Franciaországot más világrészi zavarokkal foglalja el, az is csak saját belbékéjét biztosítja, elodáztatva az egyszer kikerülhetlen újra megmunkálást. A mely államnak — mint nekünk is — nemzetiiségekkel vagy más, az egész államszervezetet veszélyeztető belbajokkal van veszedelme: annak már xerxi hadra és ennek fenartatásához dáriusi kincsekre volna szüksége, ha a belső forrongásokon kívül még egy külfatalommal is gyűlne meg a baja. De mindez csakis arra mutat, hogy a béke szükség és vágya meg van, hogy a fegyveres béke lehet tartós, de az általános lefegyverkezés — ismételjünk — marad délibábnak. S a délibábok támadtak eddig is hó nyaranta s így, ősz derekán már nem láthatók.

Az államok hadi létszáma fel van csigázva a lehetetlenségig. A mi rozoga monarchiáknak körülbelül annyi haderőre van szüksége, mint az erősebb, nagyobb s most forradalmaktól sem háborgatott Oroszországnak. Bizonyos luxust, minden jólétet, az emberiség minden szellemi és anyagi előhaladását korlátozó, vagy semmivé tevő pazarságot fejtenek ki az államok majd az óriási hadi létszám, majd ennek modern színvonalon álló felszerelésében s ezalatt — az államterhek és a közjólétre sorvasztólag ható társadalmi körülmények nyomása alatt — fejlődik a pauperizmus és néposztályok ellenségekül szállnak szemben egy egymással, mint az államrenddel. S így, mire az állam kellőképen felszerelte magát bármely ellenséges nagyhatalommal való megmérkőzésre: öntudatlanul s könnyelműen fejlesztett egy benső ellenséget, a forradalmat. Így vagyunk mi is és midőn Oroszországot a szláv népeket ellenünk uszítja, épen a harc képességét általunk elért fokát ellensúlyozza és osztja kétfelé. Ravaszágát különben még azzal is tetézi, hogy lapjain épen épen most figyelmezteti Németországot, szövetségeseinket arra, hogy az épen általa előidézett zavarok monarchiánkat mily megbizhatlan és tehetetlen szövetségessé tették.

Ily körülmények között, bár az álla-

mok beláthatják, hogy az ily költséges fegyveres-béke soká fenn nem tartható s hogy egy lefegyverkezés késedelme forradalmakat zúdithatna fel, lefegyverkezésről szó sem lehet s az ezt célzó emberbaráti törekvések összes eredménye lenne egy elfojtott fohász és aztán egy... guny mosoly!

— A horvát válság. A volt báni határ-örvidéki parasztavargások növekedéséről nem hallunk újabb híreket, ellenben tény, hogy a zavargások a katonaság megjelenése után azonnal megszűnnek. Hanem újabb részleteket közölnek az előbbi zavargásokról, melyekből, fájdalom, nagyon is kitűnik, mily kegyetlenségeket és embertelenségeket követtek el a zendülő parasztek egészen védtelen személyeken. E részletek valóban hájmeresztők. Egy 70 éves községi előljárót, ki egy szerszind nyugalmazott katonatiszt volt, fejszékekkel verték agyon s a hivatal viselő egyéneket annyira elkíncozták, hogy élet és halál közt lebegnek; családjaikat bántalmazták; nejeiket és leányukat — nem kegyelmezve még a betegeknek sem — ágyaikból húzták ki és szakadó esőben hurcolták fogságba. Ez embertelenségek következtében a katonaság kénytelen volt kegyetlenül eljárni s ennek tulajdonítható, hogy a halottak és a sebesültek száma — kiknek nagyobb része meghalt sebeiben — oly tetemes. A könnyen sebesültek száma még nagyobb. A bántalmazott személyek közül némelyek alig bírták életüket megmenteni. Sokan közülök, kik pusztá életükön kívül mitsem mentettek meg, a szomszéd helységekbe vagy Zágrába menekültek. — Például, hogy néhány nappal ezelőtt a horvátok megtámadták Humski Tamás paraszt házat az osztrák területen fekvő Haris-lakában. E helység közvetlenül a határ mellett fekszik. Humski Stájerországba menekült s tegnapelőtt a zavargók itt is meg akarták támadni. Ez alkalommal a windisch-landsbergi esendörök több horvátot elfogtak. Tegnap Devcic szelai községgyűzött, a zavargók vezetőjét, ki nem rég Krismanic pokleki birtokost kirabolta, elfogták.

— A kolozsvári konvent szept. 14. gyűlésén a dunántúli egyházkerület azon kérésre tárgyalott, hogy a domestic javára szedendő adó a jövő évtől fogva legyen kötelező. A kérés mellett szólottak: Körmeny, Csonka, Ballagi, dr. Kovács Albert, Mocsáry, Pap Gábor, Hegedűs László, — s léne pedig Vályi, Kovács Odón, Kiss Aron, Lónyai gr., Nagy Péter, Peterdi, Makai és Véghegyi Dező. Szavazásra kerülén a sor, a kérvény elvetették. Eután a domesticával kapcsolatos kisebb kérvények tárgyalattak. Így a minimum 10 krra szállított le. Az öles utolsó tárgyat a tanügyi bizottság jelentése képezte, mely azonban az idő előrehaladottsága miatt letárgyalható nem volt.

— Külföldi hírek — Általános lefegyverkezés. Az angol »Standard« jelelti, hogy Németország Ausztria-Magyarországgal congressus egybehívása iránt egyezett meg, melynek tárgyát az általános lefegyverkezés kérdése képezte. — A francia miniszter tanácsban a Challemel-Lacour külügyminiszter közölte a Chinával folytatott tárgyalások állását, melyek kedvezően folynak. A miniszter tanács egyhangulag szükségesnek nyilvánította, hogy Tonkingba újabb csapatok küldessenek, különben pedig békülékeny politika követtessek; Courbet tengernagy veszi át a főparancsnokságot.

A földadó új alapja.

Az országos földadó-bizottság befejezte a mostani ülészakára kitűzött fontos teendőket. Megállapította, igen beható tárgyalás után, járásonként az állam egész területére a tiszta jövedelmi fokozatokat és az osztályba sorozást az egyéni felszólalás fenartása mellett. Ezt így kívánja a törvény. Előrelátott ugyan a törvény oly esetet, hogy az országos bizottság első ízben kritikája következtében a kerületi bizottságok által javasolt jövedelmi fokozatok annyira változnak, miszerint azok iránt helytlen lenne a járási s kerületi bizottságokat újból meghallgatni. A törvény ez esetre megállapította az eljárás módját, határidőt is szabott, a mely alatt a járási bizottságok észrevételeiket a kerületekhez beadják stb. Csak ezen újabb meghallgatás után állapítaná meg az országos bizottság, a törvény értelmében, végleg az összes tarifa-s osztályba-sorozási munkálatokat. Az országos kataszteri bizottság azonban már most, ezuttal első tárgyalásakor, állapította meg véglegesen a jövedelmi fokozatokat

és a sorozást. Az országos bizottság nem a kerületek által javasolt fokozatokat, hanem a saját hetes küldöttségének jelentését vette a támaszkodás alapjául, ennek indítványait elfogadta s bár ezek a kerületi megállapodásoktól eltértek, az országos bizottság immár felelősen tartotta a két alsó forum újabb meghallgatását. A törvény nem rendelkezik e részben parancsolóan, abizottság tehát teltette magát a törvény fakultatív intézkedésé.

A bizottság tulhaladt továbbá a törvényadta azon felhatalmazásán is, hogy azon esetre, ha a szabályszerűleg kimunkált tiszta jövedelmi fokozatok a mostani tényleges viszonyoknak meg nem felelnek, akkor a tényleges állapotnak megfelelőleg szállítsa lejobb egyenlő arányban az összes jövedelmi tarifákat ilyen leszállítás nem látszott szükségesnek és az országos bizottság a preparált jövedelmi fokozatokat egyszerűen eredeti nagyságukban végleg helybenhagyhatta.

Az egyéni reklamáció kivételével az új földadó-szabályozás bevezetnek mondható. Ez a felszólalás ugyan sok dolgot fog még adni, de a kataszteri munkálaton lényegileg többé nem fog változtatni. A mily sommásan elbántak az adókkal és a sorozással, épp oly röviden elűtik majd az egyéni felszólalást is, úgy, hogy a most megállapított adókules nem fog a reklamáció folytán változás alá esni. S az adó 1884. elejétől fogva már az új kataszter és kulcs szerint fog szedetni.

Az adó szempontjából az egyik eredmény az, hogy a földbirtok ezentúl 410.241 frrtal több adót fog viselni, mint eddig. Mindig azt hirdették, hogy a földadónak új szabályozása semmiképp sem czéloz adóemelésre s mikor a kormány ígéréteiben nem bíztak és a kataszteri művelet folyamán nyugtalanság nyilvánult az adóemelés miatt: a pénzügyminiszter új törvényben igyekezett eloszlanni ezt a nyugtalanságot, kimondtatva, hogy 29 milliónál a törzsadó s 11 milliónál a földterhelmentesítési pótlék nagyobb nem lehet. Nem is lett 40 milliónál több, sőt kevesebb is az összes földadó, de azért a mostaninál mégis 400.000 frrtal nagyobb.

Abban, hogy a törzsadó ezentúl csak 19.1 százaléka lesz általában, mikor az Magyar- és Horvát Szlovénországnak 20.76, Erdélyben pedig pláne 13%, vagy hogy a földterhelmentesítési pótlék 8.40% lesz, holott most általában 9%; ebben a változásban nincsen semmi köszönet. Az adóteher és nem a kulcs nagysága határoz.

Az új adó érvényre jutása kétségen kívül értékhullámzást fog előidézni a földbirtokban. A földadó évtizedekre szóló állandó teher a birtokon. Ha ez a teher súlyosbittatik, akkor a birtok értéke minden időre leszállítható; ha könnyítették az adó, akkor a birtok értéke növekedik. Ha a budapesti kerületben 11. a szombathelyiben 23 és a pécsi-ben 24 százalékkal emeltetik a földadó: akkor ezen kerületekben a föld ezentúl átlag veve, az eddiginél lényegesen kisebb aron lesz eladható s a különben is sanyargatott földbirtokosnak ezen kerületekben kevés vigaszt nyújt az a tudat, hogy más kerületekben meg 4.8, legföllebb 17 százaléknál adócsökkenés folytán aránylag javul a föld ára. Az a tudat továbbá, hogy már most egyenletesebben lesz elosztva, ha ugyan lesz, az adóteher, szintén kevés örömeire szolgálhat annak, a ki csak nagyobb terhet kap ebből a kataszteri reformból.

Aból sincs a birtokosnak különös haszna, hogy nagyobb jelzálog kölcsönre tarthat ezentúl igényt a magasabb tiszta jövedelemmel feltüntetett föld alapján. A pénzintézetek nem szorítottak mindig a kataszter adataira, a hol nagyobb hitelre igazlható volt az alap, ott meg is adták a kellő kölcsönösszeget. Egy szóval, nem lesz a földbirtokos osztályának valami nagy öröme ezen, majdan 20 millióba kerülő újabb reformban! P. N.

KARCZOLATOK.

— Emlék a képviselő választások idejéből — Gr. Forgács Antal. Nagyvegyemőlyez! Nem maradt Losoacsból egy forgács! S ki baját okozta, az követeje... Forgács! Csernátoni Lajos. Fiume tudja a magyar történetet, Szerencse, hogy nem ám a te történeted! Csánády bátyánk. Nagy haragra gerjedt az derek Boeckaj, S azt mondja Tiszának: Rossz ember te, pocskaj! Egy helyen megbukott, kettőn győzött rája, Eltalálta Tiszát megint a duplájá!

Istóczy Győző. A rumi kerület gnykacapt begyógyít, Istóczy győzne tán, ha fellépne... Rótschild!

Beniczky Gyula. Beniczkyvel biz az igazmondás oly gyér, S szíve könnyen hevül még a ledér hölgyér! Ledér hölgy... füllenés... tehát Tisza-párti. Tiszához leginkább illik az ily parthie.

Gr. Karácsonyi Guido. Minek megysz követnek, Karácsonyi Guido, Kecse vagy bár másban, követegek csak... gidó.

V. Kovács László. Háznagyok háznagya, nem pusztul egy-könnnyen, Bár Gyöngyös városa megbuktatta gyöngyön.

Mara Lőrincz. Ki Kaas, hogy magadat vele összeméred? Egy „h” betű s méltó czimedet eléred!

B. Podmaniczky Frigyes. Shakespeare jól, vagy ehogy, de adni kell mégis... Ez elvet pártolja itundányi agés. Podmaniczky jól, vagy ehogy, e tant osztják. Szegény kerületek! mégis megválasztják!

Rohonczy Gida. Rohonczy Gedeon a sportot szereti, Vélasztóit könnyen lövő igy teheti.

Trefort Ágost. Nem tudnak rimelni ott, hol követ Trefort. Nevére beh illik rimnek, az hogy „geh” fort“!

Móricz Pálya. Jókai szarvasi borbélynak konkurrált, Móricz Pálya még se tölté meg az urnát; Híjába vicszolgált, az híjába outa bort ez, Hermann Ottót tette követté sok kortes!

Herman és Mezei. Azt beszélk rólok, hogy hallanak nagyot; Nagyot ám, abban is bizonyos vagyok, Hogy ha zsiros koncra hívja Tisza öket, Hát bizony, barátim, azt se hallják ök meg!

Csatár. Itt-ott bizony buktunk, hordja el a tatár! Abban meg is győztünk, hogy megbukott... Csatár!

A kapaczitások. Vannak, bizony vannak! Darányi meg Ország, Kikről mit se hallott széles Magyarország; B usbach is hátólról beszélgetet velünk, Mikor hanyatlási periodust élünk!

Gróf Andrássy Tivadár. Szerény vagy, ezt láttuk a programból is, Deli vagy, ez fia Andrássy Gyulának; Apád küld Tiszának, hogy igeire bölints, Vagy hogy te is szerezz Boszniát hazádnak, Vagy azért, hogy legyen ott Andrássy déleceg, Hol Andrássy Manó ül, a pohos, felszeg.

Tisza, a Kálmán. Hát kinek adjam én a két kerületet? Beóthy Aldisi, az én bolondom kell nekem! Bolond mellé cigány, akármilyen jámbor, Meglegyen választva jó Hegedűs Sándor!

Horváth Boldizsár. Megint képviselő, látjátok-e Bódit? Egykor hódított, most pártca-kivál bódit!

Kimaradt professzorok. Kimaradt Vécei, ki a Kerkápolvi, Kautz er-e se hangzik, a böles, prókatori. Tanítani fognak az urak ezalatt, De e mellett aztán ök is tanuljanak!

Széli Kálmán. Otthon se kellesz már, töled ott is felélek? Nem eresztik ott a mandátumot... széli nek!

„Mérsekelt ellenzek!” Jóért síkra kelni A ki indul, hevét minek mersékeli? Tacitus.

Német-magyar szövetség. »Norddeutsche Allg. Ztg.« írja, hogy a »Times« terszzerűleg folytatott az a ravasz törekvése, hogy Német- és Franciaország között vizsályt idézzen elő, annál inkább kell, hogy lehangolja e két ország békészerető köreit, mivel inkább felismerhetők és minél önzóbbbéknek mutatkoznak a »Times« eljárását jellemző indokok. A »Times« alig remélheti komolyan, hogy a francia kormányt nézetének meggyerheti, mert a francia kormány nagyon is jól tudja, hogy a fenálló szerződészek tiszteletben tartása mellett Németország a legjobb szomszédja, mely Franciaországnak minden tekintetben a legjobb sikert kívánja.

Tippan Tóbjás elbeszélgetesei.

XVI. porczijó.

Debreczen, 1883. szept. 15.

Tyü, kedves ecsem, az argyélussát neki, bezeg most vagyunk eczzer csak igazán meg...

Enye hogy üsse ódaba ükgyelmit egy meg a kőzhatatlan szerencse, — mondek oszán meg meg en, — lát mán ettül a kis jóttemintül is megfosztja a szabad pógárságot, a bormiró társulat ez időszerinti kir. biztossa? — No kedves ecsem, én mán nem bánom akár indé, akár undé, én bion a jövő hét hetitüja kimegyek a téglás hegyre egy kis kanizás viget, de ha oda tanálna vetődni Pap László uram, oszán be akarná tiltani az én kanizásomat, hát azt mondom neki, hogy a „maga — portáján parancsolgassik ü kigyelme.

Erre oszán azt mongya Dombon koma, hogy hát ü meg a szót hallotta, hogy jövendöre ugy ogusztus hónap elején, a bormiró társulat eluljárósága ki fogja küldenü Pap László ez időszerinti kir. biztossát, minden pógártársunk szöllőjbe, oszán így fog lenni, hogy megkerdezik: Kije ez a szöllő? Hát te szem fel, a Tippan Tóbjásé Beirják a Japitromba. Azután kezdődik: Töke No. 1. Van rajta három fürt szöllő. Pecsét rá. Aláírva: Pap László kir. biztos. Töke No. 2. Van rajta ngy fürt szöllő. Pecsét rá. Aláírva mint az első és így tovább megyen ez az egész kereszeken. — Mikor pediglen oszán közeledik a szüret, meg meg kimegyen a bizocság és elkezdik sorba venni a dógot ilyen formán: Tippan Tóbjás. Töke No. 1. Vót rajta három fürt szöllő, most találatik kettő, és így egy fürttel a bormiró társulat jövendölme csonkítást szenvedett: büntetés egy forint. Töke No. 2. Vót rajta ngy fürt szöllő, most találatik 2, és így vilá g os, hogy a bormiró társulat jövendölme két fürt szöllővel megkárosított: büntetés 2 forint. Es így tovább az egész kereszeken.

A »DEBRECZEN« TÁRCZÁJA.

Arany János

kiadatlan forradalmi költeményeiből. *)

Rásüt az esthajnal Vásarhelyi tóra; Ott legel a ménes, Hol a számadója? Hol a számadó, vagy Legalább bojtarja, A szegény honvédet Hogy meg sem kinalja?

Itt van, itt tanyáztat Számadó, bojtar is, Megkerül estenden Bujdosó betyár is, Gyere bé barátom, Van minálunk, gyere, Szökött katonának Egy karéj kenyere.

„A vagyok, elszöktem, Dicsékszem is véle: Nyolczszáz harminczegyben Fogtak volt kötéllal, Es azóta mindig A császárt szolgáltam; Fogadom, egy sem volt Jobb kutyája nálam.

Meg is szeretett, mert Haza sem eresztett, Adott a mellemre Krajczáros keresztet, Es most azt akarná, Hogy e réz keresztért Ontsam én neki az Ártatlan magyar vért.

A „P. N.“-ből.

Hát komám — vágek bele a szóba — e bion nagyon könnyen megtörtinhetik ám, mer annyit tudok mondani, hogy ü kigyelme „a mai napság“ igen befolyásos ember ám: oszán meg a mit cziflú kitüz, azt vigre is tuggyja hajtani, ha minyigva beletörök is — bicskiája

Itt van a tengeri-örös ideje is, és így mostanába mán nem láttyuk egymást kedves ecsem, mer hát magamnak is kiun kell lenni az Ebesen, nehogy a feles megcsajjék. — Hanem Mihály nap estejre — ha előbb nem — okvetlenül haza megyek, mert hát J-ó Mihály komát mán csak meg is illő lesz meg tisz telnü. — Hej kedves ecsem! látna csak, mikor mink oszán a komával belemel egédünk a beszelgetisbe, eldüttyük mi nem csak a város, ország és világ közös és nem közös-ügyes állapottyát, hanem ráadásul mindezekre meg a — kajhatat is!

Elvigre is kedves ecsem, jögisigstet kíván tisztelő baráttyva Tippan Tóbjás.

A zsidók ellen: A „Függ.“ a következő levelet közli Szepes-Beláról: Meg kell szabadulni a zsidóktól, de minden hajsa és zaj nélkül. Így gondolkoznak Szepes-Belán. De mivel a zsidók meg kevesbbe kellene, kikabolításukra a törvény korlátain belül oly radikális módszert találtak fel, melynek hatása — mint annak historiaja bizonyítja — igen egyszerű. Már a tiszta-eszlári verbün vizsgálata idején volt olvasható Szepes-Béla valamennyi epületen e vöröskréta folirat: „Kauit nichts bei Juden!“ Ne vásároljatak zsidónál. Volt ezért aztán gezerés: fölfutottak a polgármesterhez, hogy érdekeiket vedje meg, hozzon katonaságot s ki tudja mit nem kertes volna meg, ha a derek férnu nem utasítja el azzal, hogy senkit sem kényserizhet arra miként s hül vásároljon. De a zsidónak minden eszköz jó, ha czéla vezet, nem igen válogatós benne: mindenker kravált akartak a zsidók, hogy a megye avatkozzék az ügybe. Nehány vukis hős tenát egyik este Istóczyt éltetve vonult végig az utcákon s be is vert egy pár ablakot: csakhogy rajta vesztettek; elcsiptek a rendbontókat s hűvösre tettek. Mikor azután a nyíregyházi törvényszék fölmentő ítélete nyilvánosságra került, a zsidóság provokáló magaviselet szülte, hogy Béla városának vezérferiái, számszerint 20-an abban állapodtak meg, hogy a regálékát nem bocsátják zsidó kézre s az arlejtés alkalmával mindenből kiszorították a zsidóit. De meg ezel sem látják vala kelőlen biztossá társadalmukat. Vala mennyi háztulajdonos fogadást tett, hogy zsidóit többbe házába nem tőr meg, eltek jogukkal a 14 napi fölmondással, s most — Szepes-Belán egyetlenegy zsidó sincsen, miud elpusztult. — Ebből az oivan város, mely meg akar szabadulni zsidóitól, levonhatja a tanulságot. Legbiztosabb módszer: megszakítani velök minden érintkezést s ha túl adtak rajtuk, a derek Belaiak módjára kölcsönösen vedő szövetkezetben egyesítik polgaraikat, mely alkalmat nyujt a zsidók újra befeszkelődésének is utját vágni.“ Ezt megjegyezés nélkül közöltük.

Léderer Ábrahám „A nyíregyházi bünper es a nevelés“ cím alatt padegoiái szempontból tárgyalja az odíuzus ügyet és kijelenti, hogy „Scharf Möriz tanítóit“ nem lehetnek büszkek tanítványukra, mert a héber bibliai szavakat bemagoltatták vele, de elhanyagolták az erkölcsi fogalmak megmagyarázását, az erkölcsi erzelmeq nemesítését. De — kerdü a „P. N.“ — vajjon minő alapon? — azokat is,

Szaradjon el inkább A két kezem vállig, Hisz még en belőlem Dereék honvéd válik: Megyek Debreczenbe, Jó éjszakát bátya, Leszek, míg a világ, Kossuth katonája, Ország katonája.“

A honvéd árnya.

— Elbeszélés. — Irta: Könyves Tóth Kálmán. A nagy uraknak, ha itthon megünják magukat, eszközbe jut, hogy jó lenne nyakukba venni a nagy világot s bekalandozzák az idegen országokat. A kinek penze van, ur a jég hatán is.

Ereghi Gáspár urat négy év óta nem látak már hü jobbágyai, a jó éreghiék. Oivan ures volt az ősi kastély, mint az elhagyott fészek. Csak a gazdasági épületekben volt sürgés-forgás. Kasznár, ispán, számtartó s a cseleedség észre sem látózt venni az uraság hiányát. Talán meg szorgalmasabban látták a dologhoz a magok hasznára. Nem volt a ki számon kérje tőlök sáfárságukat. Mikor azonban a természet ebredni kezdett s az új tavaszszal megjötték a fecskek, egyszer csak egészen veletlenül megérkezett a kastély ura. Az elhagyott kastélyba visszaköltözött az élet. Volt mit bámulniok az egyszerű jobbágyoknak. Az uraság csodálatos dolgokat hozott magával. Madarat, mely érthetően kőszöntött „jó reggelt“, kitömött tigris, melyet maga ejtett el Afrikában, szerencsyereket, kiról a fekete kormot száz dészta szappanlug sem mosta volna le. Végül nagyon meglepte a jó falusiakat a nagyságos ur inasa. Szép egy legény volt, olajszínü arczát fekete szakáll

akikre a kormány a fiu felügyeletét bizta és kijelenti, hogy Scharf a becsületellenes, ördögies nevelésnek, a melyben — t. i. a vármegyeházában reszesült — áldozta. Léderertől megszoktuk a tárgyilagos felszólalásokat, de ezuttal csalódtunk. Mert habár igazat adunk neki, hogy a tiszta-eszlári ügyből minden zsidó iskola levonhatná azt a tanulságot, hogy a vallás, az emberszeretet és tolerancia magvait hintse el, addig azonban pium desiderium marad mind, a mit irtunk, mig orthodox izraelitáink szer-tartásai — a türellemmel ellenk zuek. Ha az izr. tanító-egyesület hazafias, fevilágosodott szelleme hódítani fog az orthodoxok táborában, ha az elfogultságot helyes nevelés és oktatás által, a belátás váltandja fel: akkor azután az izraelitáknak Scharf Möriz-féle(?) gyermekeket nem fogunk találni. Külömben is vásott gyermeknek kellett lenni a Möriznek — ha mind igaz, a mivel vádolják, — mielőtt a vármegyeházára került, mert ördögi mester-ségben Kálmán király ideje óta nem hisz ám a magyar, tisztelt Léderer uram, ki meg ver-set is idéz, mondván:

S tan nines az egész keresztényseg A zsidóságra alapítva? Ah, Bosszantva sokszor sirtam eleget, Hogy a keresztény ügy feledni tudta, Hogy az Urunk szinten zsidó vala.

Zichy Antal (Lessing Nathanja) nemetből fordított klasszikus szavaira mi magyarán re-tekeltünk egy régi poemával:

Ha nem tünik ki valaki, Ha nincsen rajta semmi jó, Vagy hogy ha plane csalt, rabolt, Akkor azt mondjuk — egy zsidó. De ha kitünik, ha nevet A hir szaryaira tolveng, Reményi, Horn és Joachim, Az már a mi hazánkia?

Szolgáijon ez vizsguzal paedagogusunknak, ki a fölött kesereg, hogy a magyar Böles Nat-han iskoláinkban miért nincsen elterjedve? Miert nem olvassák? Miert nem ismertetik a szeretet szep mondásait? Hát ne sokat hajtogassuk, hogy szeressuk egymást, de cselekedjünk a szerint.

Helyi hírek.

* A jogász segélyző egyesület alakuló közgyűlése tegnap delután tartott meg Liszka Nándor felügyelő tanár ur vezetés alatt. A gyűlés tulajdonképi tárgyat, a választási actust, hosszas és heves viták előztek meg a felett, hogy a tagsági díjjal hátralekban levők, valamit a tandíj ügyeket is tisztába nem hozók gyakorlatnak-e szavazati jogot vagy nem. E kérdésben mindkét párt kénytelen volt körülményeinek fogva a győzelem tekintetéből kölcsönösen engedni. A szavazás — egyenlőnek látszó pártok állván szemben egymással — rendkívül érdekfeszítőnek ígérkezett kezdettől fogva és minden tisztviselő választásánál az is maradt végig. A szavazatok közti kulombseg mindig csak egy volt, mely most a Nemethy, majd a Luby párt javára esett. Ez jelenleg a pártok felegyelmezteségére, szoros összerartására, a párttagok rendíthetlen parthűségére mutat. A titkos szavazással megejtett elnök-választásnál a nemzetisim tollas Némethy Károly nyert 36, a vörös tollas Luby Zsigmond 35 szavazatot. — Azonban a választás ellen a Lubysták egy állítólagos szabályszerűtlenség miatt azonnal föllebbezést nyujtottak be a tanárházhoz. Így az elnök választás vegle-gezen el nem dölvén, a jelenyek mindkét reszen a kalap mellett maradnak néhány napig. — Külömben — elfogulatlanul mondhatjuk — a Nemethy párt teljes reményeséggel tekinthet s tekiint is a tanárház ítélete elé. A további szá-

vázás eredménye ez: jegyző: Kiss Ernő (lubysta); penztárnok: Nagy Kálmán (némethista); ellenőr — könyvtárnok: Kondor László (lubysta); választmányi tagok: IV. évről: Nánássy Endre, Tóth Gyula (némethysták); III. évről: Kiss József (némethysta), Somossy Mihály (lubysta) II. évről: Fráter Géza, Tóth István (lubysták, I. évről: Csánky Jenő (lubysta) Berke Viktor (némethysta.) Másrészt a következő tudósítást tettük: A jogász segélyző egyleti elnök választás — már évek óta nem tapasztalt ily rendkívül nagy érdeklődést, — valamint meg a gyűlés folyamán is felmerült hosszas és élénk vitára szolgáltatott mozgalmas jelenetek után — a tegnapi delután csakugyan megtörtént. — Mind a két párt a lehető legnagyobb buzgalmat és erélyt fejtettek ki jelöl-je érdekében egy a választás előtt, mint a választáson szölyegre került akadályok elhárítá-sában is. Es bár a „Némethy párt“ hátrányára a „Luby párt“ érdekében nem egy körülmény nagyon is méltányos elnevezésben reszesült, mindazáltal is 36 szavazattal 35 elelemben Némethy Károly a jogász segélyző egyeslet elnökévé megválasztott. — A Luby párt azonban az említett méltányos kedvezmé-nyek daczára is fellebbezést jelentett be a választás ellen, a mely míg egy részről eddigelé páratlan a maga nemében, másrészt-ről egyáltalán nem szenved semmi kétségét, hogy a tanári kar által vissza ne vettettek és a Nemethy K. elnöкке választása helybe ne hagyatnék s illetve meg ne erősítették. — Emléfgyva Nemethy székfoglalóját is csak megerősítése után fogja megtartani. A többi tisztviselőik megválasztása is hasonló körülmé-nyek között történt. Az egyeslet jegyzőjévé Kiss Ernő II. jh. 34 szavazattal 33 elle- nében, penztárnokká pedig Nagy Kálmán III. jh. szinten 34-el 33 elelemben megválasz-tattott. A könyvtáros választása szavazat egyen-lőség következtében, a tagok kerelmére, a fe-lügyelő tanár eldöntésére bízottot, ki szá-vazattal Kondor László IV. jhra adta. Választmányi tagokul a jogtudományi szaktan-feyamról: Nánási Endre és Tóth Gyula, az államtudományi szaktanfyamról: Kiss József és Somossy Mihály, a II. e. joghallgatók kö-zül: Fráter Géza és Tóth István, az I. e. joghallgatók közül: Berke Victor és Csánky Jenő választattak meg. — Ezután a gyűlés 1/2-6-ór véget ért. — Este pedig a Nemethy pártiak a Hungariában kedélyes összejövetelt tartottak.

* Bűnügyi vizsgálat. Nagy József szobosz-lói illetőségű egyének buángye, mely abból állott, hogy a mult vásár alkalmával a hatvan-utca vegeu a rendőrt tettelegesen bántalmazta, most van vizsgálat alatt. Illető, az elneve emelt vad minden részben öbevallat tesz.

* Az iparos-kör mult szombaton este tartotta választmányi ülést saját helyisege-ben. A tárgyalás alá került fontosabb ügyek közül felemlítjük, hogy a választmány egy teke-asztalnak reszvények utján való vásárlá-sát határozta. Vadon Sándor jelentése a b-nyulai iparos ifjusági vándorgyűlés és munka-kiállításról, tudomasul vetetett. Olvastattot Mayer Ferencz körpenztárnoknak irásban beadott lemondása, melyet a választmány sajnálattal vett tudomásul. Azonban egy Jóna Daniel, Vadon Sándor titkár és Grünvald József v. tag urakból küldöttségét bízott meg, mely a lemondás visszavételére es állásának a jövő közgyűlésig megtartására a penztárnokot újból kerje fel. (A küldöttség, mint ertes-nünk, küldetésében ma deléltől eredményvel járt el.) Végül megállapodott a választmány, hogy a kör czége alatt es javára a tel folya-mán táncmulatságot fog rendezni, mely czele-

olyan simán tudott elbanni, úgy rájok tudta beszélni czikkeit, hogy a ki csak egy rőf szá-lagert ment is be, rendszeren vett meg ehhez ráadásul egyetmást. A görög valódi kereske-dőnek született. Meg is jósolta a káutor, hogy Mostkezdi elebb-utóbb zsebebe teszi a félfutal. Meg csak cseledet sem tartott. Egy szomszéd özevgyasszony tisztogatott rá, az látta el meglehető sovány elelmmel. A görög, daczára roppant természetű, madaréü volt, ha a ma-guéből kellett költenie; de ha valahová meg-hívták, végig ette az egész lakodalmat. A kin-nalást sohasem utasította vissza.

A szomorú hírek elérkeztek a kis köz-zségbe is. Egyes menekülők remálatos dolgo-kat beszéltek az ország ügyeiről. Majd aztán hallották a világoi gúyszap híret, hallották, hogy a haza nagyait rabszizjra fűzve hurcol-tak a börtönbe, bitóra. A jó nep sirt, majd zugolódott, csak a görög arczán s magavisele-ten nem volt változás. Az ő egész világa ki-csinny boltja volt. Nem bánta volna, ha minden-ki bezárnak is, csak az ő vevői járjanak sza-badon. Ezekről pedig biztossan tudta, hogy nem kerülnek börtönbe, mert meg a légynek sem ártottak.

Egy komor, sötét éjjelen mindenki aludta már a boldogok álmát a faluban. Meg az éji ör is leheveredett a község házánál. A kutyat se vetik ki ilyen időben, tőle sem követelhe-tik, hogy az órákat elkürtölje. Szakadt a zá-por, kedvere tombolt a vihar. A görög meg le nem feküdt, bolott elütötte már az éjfélt. Penzét számlálhatta.

— Kevés, nagyon kevés jött ma be, — sóhajta szemöldökét összeranzolva, — így nem élünk meg. Azt rebesgetik, hogy a ma-gyar bankókat már nem fogadják el, jaj akkor nekem, koldussá leszek, csak hamut kupor-gattam össze s azt mind szélnek ereszthetem. E pillanatban erősen zörgettek a bolt aj-táján. Összerezent s pénzét hirtelen vasas lá-

ból egy szá-dótt ki. E után a gyű- * Áltá-hogy a szá-okozója a e körülmé-kerü-süret most eszke- * Zsid-nap reggel-lyen chablo-tökkel írott-Üd a z s- * Ha-honvédsap-szék körny-lövészetet-terület, el-közlekedé- * Öng-hirt, hogy-mert fiatal-vatlnoka, lötte * Tüz-morgó-utcz-egy több á-gyulladt. A-most is ke-nvájárta. A-tek, mint a-a tüzöltök-vadt, az ép- * Öz-nyabban az-utján: M. g-nyvitöttünk-czélra ezei * Mir-utóbbi nagy-reczeni pe-gyon meg-t-levő mulató-kigyelme te-után betéri-dalolagta o-az velagón-élerkezett. embernek fi-nát, más o-„álelőmba“ mag perecz-totta macat-elszakadt a-szegyenke-vahai. Debr-akar „N. * Öng-ki — legut-falvó hó 14-Molnár Vin-gát főbe 16-Szomorú ell-ia még most-lehetett, me-társai legva- * Szür-szünetek hat-gyválasson fog-ménvádsára-kabb oda t-éllőjárók ré-sos süret n-meg határid- * Gyás-szivvel jelem-mekem, most-reink, nehá-évehen, hos-jobbltre sze-

dájába zárt-ment, gyerty- — Ki- — Meg-vülről egy h-fól az ajtó, h-ádd pihenhe-jutalmazzuk. — Mit- — hát ha re-menjenek toy- — Ur-könyörüljön-r a németek ü-tünk, egy ba-nap oda meg-Arannyal na-Mostkez-Megősmerte-van dolga, akart jönni. — De- hogy itt száll-lalt meg. — Ne- reszkető ha-börben... mindjárt itt- Fájdalm-ajtó kulcsika- A kulcs-zarat félre-t-ajtó, lassan. — Nem-kerdezte gy-senki sem? — Egy-belépők egyi-arulhat el be-hatta senki-mintha össze-száraz helyen

BROGLE JÓZSEF

gép- és rostalemez-gyára
BUDAPEST gyár: külső vaci-ut.
raktár: vaci-körút 68.

Szabadalmazott
hármaskéket
közönséges és acél-ekéket
cséplőgép-lemez-szítakat
gőzcséplő és járgánycséplőkhoz.

és minden egyéb gazdasági gépeket.

Továbbá e téren a legújabbat:
SCHMID H. szabadalmazott nemzeti rostát,
1882. augusztus 3-án 17.567 sz. alatt szabadalmazva mint egyedüli jogosított gyártója. Nagysága: 4' 4" magas és 2' 4" széles, súlya 50 kilo ára 55 frt.
Arjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

Ajánlja minden gazdasági kiállításon ki-tüntetett
Trieur-jeit
valtható szítakkal.
Gabona tisztító-rostákat,
Tengeri-morzsolókat.
Lyukasított és hasított lemezeket, mal-mok, méheszeti és technikai czélokra.

Járgány-cséplőgépeket

LIEBIG
Társulat
HUSKIVONATJA
Tray-Benteshől (Dél-Amerika)

A Liebigféle huskivonatot kéve más hozzátevével külön húsnak a népszerűsége miatt a hazai piacon a legnagyobb iránt érdeklődéssel látják. A huskivonatot 100 adag erős talpú leveles kávéhoz minden kecskéhez egy kortymérés hozzávalónak utasítják van mellékeve.

A minden község reggeli és a felhatalo-
Jusztus Liebigkeve nyomott nevelésére van
mint általánosan ismert.

Kapható Debreczenben Csanak József, Geréby Fülöp,
Rekl József Zelmós kereskedésében.

Eladó tengeri-górék.
A ref. ispotály melletti telepen lévő 110 folyó öl hosszú tengeri-górék együttesen vagy kisebb részekben is eladók.
Bővebb értesítést ad
Dr. Kemény Mór
ügyvéd piac 1899. sz.

Budapesti ásvány-gyár.

Nékülözhetlen
minden háztartásban!!

Valódi rovarpor svábok, oroszogarak, (bűzös vörös poloska és balha részére), kilo súlyú csomag 50 kr.

Fémisztító paszta, fémisztító pomádénak is nevezve, mindenféle remtargy tisztítására használva, 12 bador szelencze 42 kr.

Vörös tisztító por 20 csomag 50 kr.

100 iv üvegcsés 1 frt. 50 kr.

100 iv csiszoló papír 2 frt. 50 kr.

100 iv csiszoló vaszon 4 frt. 50 kr.

1 tucat doboz éjjeli mécs 45 kr.

1 doboz patkány- és egermérég, a hatásról jótállás nyújtás, 50 kr.

Finom gliczerin kilogrammonként 1 frt. 50 kr.

Olaj Stearin epügy tisztító olajnak nevezve kl. 70 kr.

Vizmentes borkenőcs a bort (lábbeimél) simává teszi, minden a lábakon keletkező fájdalmat okozó nyomást eltávolít, 6 doboz 50 kr.

16 rudacs finom pecsetviasz 40 kr.

Vörös tisztítópórcs becsi mázsája 6 frt.

Legjobb finomított becsi méz, becsi mázsája 8 frt.

Megrendelések utánvetellel küldetnek, csomagolás a legutányosabb költség mellett számítottak. Keretik a megrendelést pontos, olvasható irással megjelölni, valamint megnevezni, hogy a küldemény postával vagy vasúttal küldessék-e.

Kiváló árúért az elismert
czeg kezeskedik.

Kereskedők nagyobb megrendelésnél árengedményben részesülnek.

BUDAPESTI ÁSVÁNY-GYÁR.
VII., Miksa-utca 21. sz.

Gutjahr és Müller Budapesten.

Elsőb.-pesti Trieur, rostalemez és gazdasági gépgyár
a Margit-híd közelében,
a ajánlják szolid szerkezetű és javított gyártmányukat, mint:

Trieurök gazdaság számára: Járgány-Cséplőgépek, szelelő rosták, kukorica-morzsolók, szecskavágók, borsajtók. Különlegességek malmok számára: Dupla-malmok, malom trieur hengerek, gabona-osztályozó hengerek, koptató-gépek, daraválasztó-gépek, tarárok, detacherök. Malom alkatrészek, u. m. Transmissiók, szíjkerékek. Rostalemezek: Cseplőgép-rosták, liszthenger-szíták, koptató-lemezek, ráspoly-lemezek, stb.

Arjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

RÖSER MIKLÓS

iskolai értesítése.

Nyilvános polgári és kereskedelmi iskolám Budapest, Ujváros-utca 25. szám az iskolai év szeptember 1-én veszi kezdetét. A növendékek felvétele szeptember 20-kától naponta délután 9-12-ig és délután 3-5 óráig eszközölhető. Intéze emet 30 év óta saját erőmből tartom fenn és már 9000 növendéke volt eddig. Polgári iskolában a kereskedelmi pályára készítettnek az ifjak. Kereskedelmi iskolám egyenjozu a kereskedelmi akademiával a növendékek jogosultak a katonai egyévi önkéntesi szolgálatra. A nevelő-intezet ezentul Róser Janos tanar vezetése alatt áll.

Programok kívánatra ingyen.

Róser Miklós.

Figyelemreméltó.

Epilepsiában,

görcsben és idegbajokban szenvedők biztos segélyt találhatnak rendszeremben. Díjazás szemléltető eredmény után. Levelelbeli kezeles. Százak gyógygyitva.

Dr. Albert tanár
Paris, 6. Place du Trone.

MATTONI-FELE
GISSHÜBLER
legtisztább egvényes

SAVANYU-KÚT
legjobb Asztali-és üdítő ital,
kitünő hatásnak bizonyult köngesnél, gége bajoknál, gyomor-és hólyag hurutnál.

ÉDEOSEK (az emesztés elősegítésére).
Mattoni Henrik, Karisbadban (Csehország).

A felíratra
s a dugaszba egotva
a mint itt látható
pontosan tessék ügyelni.

MATTONI'S
GISSHÜBLER

Olcsó pénz.
Néhány 1000 frt 8%-re betáblázás mellett kapható.
Értekezhetni Hódy Gyula ügyvéd ural kismester-utca 1440. sz. a.

Mária-celli
GYOMOR-CSEPPEK,
teljes hatású gyógyszer a gyomor minden bántalmait ellen.

s felülmúlhatatlan az étvágyhiány, gyomorgyengeség, rossz szaga lehellet, szelek, savanyu felbűlés, kolika, gyomorhurut, gyomorgöcs, húgykőképződés, süllyes nyálkakepződés, sárgaság, undor és hanyas, felfújás (ha az a gyomorból ered), gyomorgöcs szakszerűsége, a gyomornak túlerőltetése etel és ital által, gúszta-, lép- és máj-, betegségek, aranyeres bántalmak ellen.

Egy üvegcse ára használat utasítással együtt 35 kr.

Kapható Debreczenben Dr. Rotschneck E., Gölti N és Tamassy B. urak gyógyszerárában, valamint az osztrák-magyar birodalom minden nagyobb gyógyszerárában és kereskedésében.

Központi szétküldési raktár nagyban és kicsinyben
Brady Károly.
az „Órangyához” címzett gyógyszerárában
Kremzierben, Morvaországban.

ESTRAGON-MUSTAR

patent csomagokban.
SCHMIDT VIKTOR ES FIAI.
Bécsi különlegesség
legjobb belföldi márká 1/8, 1/4, 1/2, kil üvegekben; csak védjeggyel ellátott valódi készítmény kapható minden fűszer és csemegekereskedésben.